

prima instanță: O. Cojocaru
instanța de apel: N. Cernat, L. Bulgac, A. Pahopol,

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
Judecători,

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de către Șcerbina Aurelia,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată intentată la cererea de
chemare în judecată depusă Șcerbina Aurelia împotriva Consiliului și Primăriei or.
Durlești, Eugeniu Onichevici, privind contestarea actelor administrative și anularea
contractelor,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, prin care
s-a restituit cererea de apel declarată Șcerbina Aurelia,

c o n s t a ț ă:

La 23 ianuarie 2013 Șcerbina Aurelia s-a adresat în instanța de judecată cu
cerere împotriva Consiliului și Primăriei or. Durlești și Eugeniu Onichevici,
solicitînd anularea actelor administrative și obligarea emiterii actului administrativ.

În motivarea acțiunii a reiterat că, în baza contractului de vânzare- cumpărare
din 26 iunie 2003 a procurat de la Roșca Marin $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobilul situat în
or. Durlești, str.27 August 1989, nr.33, imobil amplasat pe un teren cu suprafața de
0,1188 ha. Consiliul local Durlești, fără acordul reclamantei, a transmis în
proprietatea acesteia o parte (15,17%) din terenul aferent imobilului ce aparține
reclamantei, iar în baza deciziei respective la 24 mai 2005 a eliberat pe numele
reclamantei titlul de autentificare a deținătorului de teren nr.0121115356.

Consideră că decizia în cauză urmează a fi anulată, deoarece reclamantei îi
revine $\frac{1}{4}$ cotă-parte din imobil, ceea ce constituie 25% din terenul aferent
imobilului.

Potrivit unui calcul, Aurelia Șerbina a stabilit că 25 % din $\frac{1}{4}$ cotă-parte din
întregul teren cu suprafața de 0,1114 ha, constituie 0,2785 ha, însă în realitate i s-a
repartizat 0,0175 ha, ceea ce constituie 15,17 %.

Relatează că pînă la vânzarea-cumpărarea imobilului, fostul proprietar Roșca
Marin, în afară de cota-parte sus menționată, mai avea în folosință 0,05 ha de
pămînt repartizat prin decizia Primăriei or. Durlești nr.3.6.1 din 24 martie 1999,
aferent imobilului, respectivul lot a fost prelucrat de reclamantă în perioada anilor
2003-2012.

Prin contractul de vânzare-cumpărare nr.4542 din 14 martie 2012, Primăria
or. Durlești a vîndut lui Onichevici Eugen terenul cu suprafața de 0,069 ha, astfel

fiind încălcat dreptul reclamantei la terenul menționat. Încercările de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, nu s-au soldat cu succes, fapt ce a determinat-o să se adreseze în instanța de judecată.

A solicitat anularea deciziei Consiliului local Durlești prin care s-a dispus transmiterea în proprietate a terenului de pământ cu suprafața de 15,17 % cotă-parte imobilului de $\frac{1}{4}$ cotă-parte din str.27 August 1989, nr. 33, or. Durlești, în baza căreia s-a eliberat Titlu de autentificare a deținătorului de teren nr. 0121115356 din 24.05.2005, anularea Titlului de autentificare a deținătorului de teren nr.0121 115356 din 24.05.2005 asupra terenului de pământ cu suprafața de 15,17% din suprafața totală de 0,1114 ha din or. Durlești, str. 31 August 1989, nr. 33, anularea contractului de vânzare-cumpărare nr.4542 din 14.03.2012 a terenului de pământ cu suprafața de 0.069 ha încheiat între Primăria or. Durlești și Onichevici Eugeniu.

În cadrul judecării pricinii în fond, Șcerbina Aurelia și-a concretizat cerințele, solicitând anularea deciziei Consiliului local Durlești nr.1.5.2 din 05 februarie 2004 în privința transmiterii în proprietate a terenului de pământ cu suprafața de 15,17 % cotă parte imobilului de $\frac{1}{4}$ cotă-parte din str.27 August 1989, nr.33, în baza căreia s-a eliberat titlul de autentificare a deținătorului de teren nr. 0121115356 din 24 mai 2005, anularea titlului de autentificare a deținătorului de teren nr. 0121115356 din 24 mai 2005 asupra terenului de pământ cu suprafața de 15,17% din suprafața totală de 0,1114 ha din or. Durlești, str. 31 August 1989, nr. 33,

- anularea deciziilor Consiliului local Durlești nr.8.12 din 01 octombrie 2008, nr. 9.2.8 din 13 noiembrie 2008 privind repartizarea în proprietatea Irinei Friniuc a terenului de pământ cu suprafața de 0,0690 ha și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr.0121115366 eliberat pe numele Irinei Friniuc,
- anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Rusu Elena și Onichevici Eugen, înregistrat sub nr.4542 la 14 martie 2012, a terenului de pământ cu suprafața de 0,069 ha,
- anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Friniuc Igor, Friniuc Irina și Rusu Elena, înregistrat sub nr. 35015 la 12 noiembrie 2011, a terenului de pământ cu suprafața de 0,069 ha și obligarea Consiliului Local Durlești, prin decizie să repartizeze terenul aferent imobilului cu suprafața de 0,2610 ha și 0,05 ha preluat în folosință de la Roșca Marian.

Prin hotărîrea judecătoriai Buiucani mun. Chișinău din 22 iulie 2015 cererea depusă de Șcerbina Aurelia împotriva Consiliul or.Durlești, Primăria or. Durlești, Friniuc Irina, Friniuc Igor, Rusu Elena, Onichevici Eugen, intervenienți accesorii Roșca Tatiana, Roșca Denis, Roșca Dumitru, Roșca Marian privind anularea deciziei Consiliului or. Durlești nr. 1.5.2. din 05 februarie 2004 și Titlului de autentificare a deținătorului de teren din 24 mai 2005, s-a respins ca tardivă.

S-a respins cererea depusă de Șcerbina Aurelia împotriva Consiliului or. Durlești, Primăria or. Durlești, Friniuc Irina, Friniuc Igor, Rusu Elena, Onichevici Eugen intervenienți accesorii Roșca Tatiana, Roșca Denis, Roșca Dumitru, Roșca Marian privind anularea deciziei Consiliului or. Durlești nr.8.12 din 01 octombrie 2008, contractului de vânzare-cumpărare nr.35015 din 12 noiembrie

2011, contractului de vânzare-cumpărare nr.4542 din 14 martie 2012, și obligarea emiterii deciziei de repartizare a terenului, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Șcerbina Aurelia în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 8 568 (opt mii cinci sute șaiszeci și opt) lei și 36 bani.

Nefiind decacord cu soluția instanței de fond, la 20 august 2015 Șcerbina Aurelia a contestat cu apel hotărârea judecătoreii Buiucani, municipiul Chișinău, din 22 iulie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Șcerbina Aurelia și s-a acordat apelantei termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 426 (șase mii patru sute douăzeci și șase) lei, pînă la prima ședință, fixată de instanța de apel pentru 03 noiembrie 2015, orele 10:30.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de Șcerbina Aurelia.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 s-a respins recursul declarat de Șcerbina Aurelia și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, prin care a fost restituit apelul declarat de Șcerbina Aurelia.

La 09 martie 2016 Șcerbina Aurelia a contestat cu apel hotărârea judecătoreii Buiucani mun. Chișinău, din 22 iulie 2015 solicitînd casarea parțială a hotărîrii judecătoreii Buiucani mun. Chișinău din 22 iulie 2015 și remiterea cauzei spre rejudecare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 s-a restituit apelul declarat de către Șcerbina Aurelia, ca depus peste termenul legal.

La 04 mai 2016 Șcerbina Aurelia a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 de restituire a cererii de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii recurate cu restituirea pricinii la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel.

Recurentul în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii recurate.

Indică că la examinarea apelului instanța nu a studiat minușos materialele cauzei și probele administrate la dosar și nu le-a dat o apreciere corectă.

Susține că poziția instanței de apel precum că apelul declarat este tardiv, este neîntemeiată deoarece din circumstanțele cauzei reiese că termenul nu a fost depășit, cererea de apel depusă la 09 martie 2016 este una suplimentară în privința capătului de cerere de contencios administrativ, deoarece instanța nu s-a expus anterior prin încheierea din 08 decembrie 2015.

Mai susține recurentul că i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, prevăzut de art.6 CEDO.

Prin referința depusă la 17 mai 2016 avocatul Ion Arhiliuc acționînd în interesele lui Onichevici Eugen a indicat că recursul înaintat este neîntemeiat.

Susține că, recurenta a epuizat calea ordinară de atac, iar redeschiderea procesului civil printr-o cerere de apel repetată este contrară art.6 CEDO. La depunerea cererii de apel Șcerbina Aurelia nu a prezentat probe întemeiate și dovada imposibilității îndeplinirii actului de procedură în interiorul termenului prevăzut de lege. A solicitat respingerea recursului.

Din actele pricinii se constată cu certitudine că încheierea recurată din 19 aprilie 2016 a fost contestată cu recurs la 04 mai 2016, astfel, prin prisma art. 425 Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul depus în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând materialele dosarului în raport cu argumentele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel din 19 aprilie 2016 din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Argumentele invocate de recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, fiind neîntemeiate și nu au suport legal.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Materialele dosarului atestă că, la 22 iulie 2015 judecătorei Buiucani mun. Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești pe cauza dată.

La 23 iulie 2015 dispozitivul hotărârii a fost expediat participanților la proces, fiind recepționat de către Șcerbina Aurelia la 28 iulie 2015(f.d.84 Vol. I).

Ulterior în termenul legal Șcerbina Aurelia a constatat cu apel hotărârea instanței de fond.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Șcerbina Aurelia și s-a acordat apelantei termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 6 426 (șase mii patru sute douăzeci și șase) lei, până la prima ședință, fixată de instanța de apel pentru 03 noiembrie 2015, orele 10:30.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015 s-a restituit ca netimbrat apelul declarat de Șcerbina Aurelia.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016 s-a respins recursul declarat de Șcerbina Aurelia și s-a menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2015, prin care a fost restituit apelul declarat de Aurelia Șerbina.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Apelantul care, din motive întemeiate, a omis termenul de apel poate fi repus în termen, dacă prezintă probele care dovedesc imposibilitatea depunerii apelului (art. 116 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă).

Astfel, termenul de declarare a apelului pentru apelant a expirat la 22 august 2015, inclusiv.

Deci, depunerea unui apel repetat la 09 martie 2016, peste aproximativ opt luni cu omiterea neîntemeiată a termenului de declarare, Colegiul conchide că,

încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 este una legală și întemeiată.

Instanța de recurs denotă că motivele invocate de către recurent nu întrerupe termenul de declarare a apelului, or art. 362 alin. (2) Codul de procedură civilă, stabilește temeiuri de întrerupere a termenului de apel, astfel motivul vizat nu este prevăzut în această normă.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În aceste condiții, nu pot fi reținute afirmațiile recurentului precum că apelul depus la 09 martie 2016 este un apel suplimentar, ca justificative, or, apelantul urma să întreprindă toate măsurile necesare în vederea respectării indicațiilor date de instanță în termen, și de a respecta termenul de declararea a apelului.

CtEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom §-36 din 21 februarie 1975,*) ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom 28 mai 1985*).

Mai mult, apelanta Șcerbina Aurelia depunând apel repetat la 09 martie 2016 împotriva hotărârii judecătoreiei Buiucani mun. Chișinău, din 22 iulie 2015 peste termen, nu a solicitat repunerea în termen și nu a prezentat careva probe pertinente în vederea justificării omiterii termenului de depunere a apelului, în ordinea stabilită la art. 116 Codul de procedură civilă.

Totodată CEDO în hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În afară de aceasta, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său. Or, fiind persoană interesată în examinarea acestei cauze, urma să se intereseze care este soluția luată de instanța de judecată, fapt care denotă dispunerea cu rea-credință de drepturile procedurale, (cazul Van Harn versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Șcerbina Aurelia deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești.

În această privință, Colegiul de asemenea menționează că, prin prisma jurisprudenței CEDO (Cauza Melnic împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din 14 noiembrie 2006), Cauza Ceachir împotriva Republicii Moldova (Hotărârea din

15 ianuarie 2008), neprezentarea de către instanța de judecată a motivelor pentru repunerea apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil garantat de art. 6 din CEDO.

Totodată Colegiu conchide că apelul depus de către Șcerbina Aurelia la 20 august 2015, examinat prin încheierea Curții de apel Chișinău din 08 decembrie 2015 și respectiv prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 ianuarie 2016, are puterea lucrului judecat și în acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România* [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005). Se impune respectarea principiul res judicata.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Șcerbina Aurelia.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016 prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Șcerbina Aurelia.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari